

עדכונים בנושאי ייצור סולארי וחלוקת חשמל - דצמבר 2020

דצמבר 2020
חוזר מקצועי מספר 154/20

מדיניות אנרגיה מתחדשת ואגירה

בהתאם למסמך מדיניות, שפרסם משרד האנרגיה, יעדי ייצור חשמל מאנרגיות מתחדשות במדינת ישראל יעמדו על 30% מכלל ייצור החשמל בשנת 2030, ביחס ליעד של 10% עד סוף שנת 2020. נכון להיות חוברו לרשת בישראל כ-2,300 MWp מתקני אנרגיה מתחדשת (בעיקר אנרגיה סולארית) המייצרים פחות מ-5% מצריכת החשמל בישראל. על פי יעדי משרד האנרגיה עד סוף שנת 2030 יוקמו עוד כ-14 מיליוני MW בישראל בהשקעה מצרפית של עשרות מיליארדי ש"ח. הפוטנציאל עבור המגזר ההתיישבותי הינו גדול הן על שטחי קרקע חקלאית, הן על מבני משק והן על גבי מאגרים או בדו שימוש בשטחי חקלאות. על פי מדיניות משרד האנרגיה עד שנת 2030 יותקנו בישראל כ-3,000 MW של אגירה משקית בסוללות ואגירה שאובה.

מערכות סולאריות תעריפיות לייצור עצמי והזרמת עודפים לרשת

בשנת 2020 התנאים עבור מערכות תעריפיות לצריכה עצמית והזרמת עודפים לרשת כללו הספק מרבי של עד 280 KWp בתעריף הזנה לרשת (FIT) של 0.45 ש"ח לקוט"ש. החל משנת 2021, בהתאם לשימוע שפורסם, יוקטן ההספק המרבי לכ-140 KWp, ותעריף ההזנה לרשת ישחק בשיעור של כ-9%. נציין, כי פרויקטים תעריפיים, הינם "סופר כלכליים" ומספקים תשואה עודפת ניכרת ביחס לסיכון בפרויקט. בהתאם לנתוני השימוע, גם בשנת 2021, פרויקטים אלו יהיו מעניינים ומומלץ לבחון את קידומם.

נקודות לבדיקה

- קיבוצים רבים מציבים מספר מערכות תעריפיות על אותו הגג - לאחרונה פרסמה רשות החשמל הבהרה האוסרת פיצול צרכנים, שהינו רק לצורך הייצור הסולארי, ועל כן יש לבחון נושא זה בעת תכנון המערכות.
- על פי מודל ההתחשבות בין מחלק החשמל לחברת החשמל לישראל (חח"י), בנושא החשמל המיוצר במערכות - הקיבוץ מאבד את מרכיב הנחת היצרן הפרטי (יח"פ) בגין הייצור במערכות התעריפיות.

ברית פיקוח • MBT

רואי חשבון

לאחרונה שינתה חח"י את טופסי הדיווח ואת אופן ההתחשבות בצורה שפוגעת משמעותית במחלק החשמל ויש לתת על כך את הדעת בתהליכי הבדיקה הכלכלית של פיתוח פרויקטים נוספים וכן בעת הכנת הדיווחים השוטפים לחברת החשמל.

- גם לגבי אופן ההתחשבות בין מחלק חשמל למערכות מונה נטו שבשטחו, עודכן אופן ההתחשבות מול חח"י, ונדרש למלא תצהיר בנדון כמו במערכות התעריפיות. אנו ממליצים לקיבוצים ללמוד את מודל ההתחשבות המעודכן ולהיות מוכנים מראש.

קיבוצים רבים מקדמים פרויקטים סולאריים עם שותפים, כאשר לא תמיד ישנה זהות אינטרסים מלאה בין היזם לקיבוץ, ובעיקר בסוגיות של הקשר בין חברת חלוקת החשמל בקיבוץ לייצור הסולארי, ועל כן מומלץ לקיבוצים להסתייע גם ביעוץ בלתי תלוי, שיבחון את הפרויקטים מזווית הראיה של הקיבוץ בלבד, ולא להתבסס רק על הידע של היזמים.

מכרזים תעריפיים

בחודשים האחרונים נסגר מכרז מספר 3 לגגות ומאגרים בתעריף של 18.18 אגורות לקוט"ש ובהספק מצטבר של 435 מגהוואט. כמו כן, נסגר המכרז הסולארי הראשון בשילוב אגירת אנרגיה בהספק של 168 מגהוואט ובתעריף של 19.9 אגורות לקוט"ש.

המכרזים שנסגרו ומכרזים נוספים שנמצאים בדרך, מספקים הזדמנויות לבעלי קרקעות להגדיל את התקבולים בגין הקרקע וכן להיות שותפים בפרויקטים מניבים לטווח ארוך.

ישנם יזמים רבים המציעים מגוון הצעות מסחריות לבעלי קרקע, ובכלל זה קבלת דמי שימוש בקרקע בלבד, המרת דמי השימוש או חלקם בבעלות בפרויקט, ו/או השתתפות בהשקעה ההונית (כולל במימון הלוואת בעלים של היזם) ובנוסף קבלת דמי שימוש בקרקע.

האופק ארוך הטווח, שנוצר לאנרגיות המתחדשות עקב החלטות הממשלה, לצד המכרזים שנסגרו ושילוב אגירה, שמעלה את ערך הקרקע עבור היזמים, וכן השיפורים הטכנולוגיים שהתפתחו בתחום ניצולת הייצור, מאפשרים לבעלי קרקעות לקדם התקשרויות עם יזמים בתנאים משופרים למה שהיה נהוג בעבר ומומלץ לכל יישוב לבחון את אפשרויותיו בתחום זה.

במבט יועצים אנו מלווים מזה שנים את המגזר ההתיישבותי בתהליכי הבדיקות הכלכליות, ההשוואה בין ההצעות המסחריות, הצגת החלופות האפשריות להנהלות לקבלת החלטות ובחינה של הפרויקטים (בתוך שטח הקיבוץ ובשטחים חקלאיים) מנקודת ראותו של הקיבוץ ובהתייחס להזדמנויות ולאיזמים הגלומים עבור הקיבוץ בפרויקט.

לצורך מידע נוסף ניתן לפנות לר"ח אלון ראובני: 052-4771747, alonr@mbtcpa.co.il